

ЈЕДНО ПИСМО Д.Ј. ДАНИЛОВУ

*Драги Драгане,*

Београд, 15. II 1998. г.

примио сам Вашу књигу у највећем радном хаосу, па сам морао причекати да се слегне, да бих пажљиво прочитао Ваше песме.

Када смо већ код „хаоса“, занимљиво је мишљење Миодрага Павловића да су Ваше песме „зидање хаоса“. То је упечатљива слика, нема сумње, али моје осећање је донекле друкчије: да је посреди борба песме унутар себе, да савлада ерупцију слика и мисли, и да достигне – складност, усаглашеност, која у већини песама и надвлада. Дакле, ако ту има „хаоса“ он се креће ка сублимацији, тако да више одобравам Павловићеву парадоксалну формулацију да је на делу „складна песничка неправилност“. С друге стране, Јордан Ефтимов отискује одлучно клатно на сасвим супротну страну када каже да песме имају „разговорну интонацију“, која међутим

претпоставља бар двоје, док ја овде више запажам неку дубоку унутрашњу монолошку интонацију, као последицу велике концентрације, насупротив „вербалног изливања“ /М.П./ и сличних утисака.

Ја заправо немам много шта више да кажем о овој поезији него што је она рекла сама о себи, а то значи да је нимало није потребно „допуњавати“, „узвратно је доживљавати“, „разумевати“ и слично, већ је савршено довољно препустити јој се, без икаквог „суздржавања“ или страха од било које њене иновације, и у њој једноставно уживати. Она већ сама ради свој посао, дакле надахњује, и остало, али никад не води на странпутице већ у само своје средиште. Уосталом, није лако у њој чак ни једноставно уживати, јер ниједно уживање није собом дато већ обично тешко стечено, однеговано, понајвише дугим седењем у природи или пред њеним сликама у уметности.

Нећу Вам набрајати песме које ми се посебно свиђају, јер би се списак одужио, иако их имам издвојене у бележници, и није ми то тешко, али ми се чини лепшим (и Вама можда угоднијим) да цитирам неке фасцинантне стихове, као што су: „Ти си болестан (односи се на мали град) / као ружа кад се отвара“, или: „Кад џунгла изгори/ шта бива са њеним мраком?“, или: „Ја сам дете незлобиво/ као неугажен снег“, или: „Поезију можеш научити/ само од онога што је између нас“, као што ми се свиђа и „бесмикробна светлост“, а посебно – снег, у свим варијантама, пахуљице, снежни врхови итд, симболизам који у нашој поезији /ако се добро сећам/ није толико омиљен, сем, у извесном смислу код Црњанског, и то у описима Хипербореје. Осим тога, необично ми прија, као заљубљенику у сликарство, навођење светских сликарских величина и дела, не мање и подсећање на позоришна или музичка

дела. То је дивно, посебно када се дотакне и помеша са „старим златом Византије“.

Повремено би у моме слуху зазвучали – читајући Ваше песме – неки далеки ођеци Дисове тешке усамљености и очајања или распусност и монументалност Оскара Давича, као што и у свакој нашој пунокрвној поезији има еха Лазе Костића и његовог Спомена на Руварца, тог незаобилазног рубина (краљевског) наше поезије.

Ето толико, драги Драгане, јер ја нисам ништа друго до обичан зависник предестиниране уметности, и ништа више, и без икаквих претензија, сем тих егоистичких, које само мене опијају и продужавају ми живот.

Срдачно Вас и Ваше поздравља.

